

Školská zrelosť

Školská zrelosť je určitá pripravenosť organizmu zvládnuť školskú záťaž bez ujmy. Dieťa je schopné zapájať sa do vyučovacieho procesu bez väčších komplikácií, najlepšie s radosťou a nadšením. Ide o dosiahnutie takého stupňa vývinu dieťaťa (telesného, rozumového, emocionálneho a sociálneho), ktoré zabezpečí úspešne zvládať nároky školy.

Zložky školskej zrelosti:

- Telesná zrelosť
- Sociálna zrelosť
- Emocionálna zrelosť
- Kognitívna zrelosť (vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, reč)
- Osobnostné vlastnosti predškolača

Telesná zrelosť

- Dobrý zdravotný stav
- Filipínska miera - dieťa dokáže ponad hlavu pravou rukou uchopiť ľavé ucho
- Mliečny chrup – vypadávajú prvé mliečne zuby
- Celková motorická zručnosť (hrubá motorika, jemná motorika, grafomotorika, vizuomotorika)

Sociálna zrelosť

- Dieťa sa dokáže odlúčiť od rodičov a plniť pokyny inej autority
- Na nové prostredie a osoby si dieťa zvyká bez väčších problémov
- Dieťa nie je agresívne, priateľným spôsobom vyjadruje negatívne emócie.
- Dieťa dokáže rozvíjať vzťahy v triede, hráva sa spoločne s deťmi, nestráni sa ich
- Dieťa je schopné podriaďovať sa zásadám a záujmom detských skupín, spolupracovať so spolužiakmi

Emocionálna zrelosť

- Dieťa je do istej miery schopné ovládať svoje citové prejavy
- dieťa vy nemalo byť nadmerne plačlivé
- malo by vedieť kontrolovať svoje impulzívne nápady
- na neúspech by nemalo reagovať plačom resp. odmietaním ďalšej spolupráce práce
- malo by vedieť zvládnuť väčšiu záťaž – stres, ktorá súvisí s dennou dochádzkou do školy, s dennou prípravou na vyučovanie a s adaptáciou na nové školské podmienky a s nutnosťou dodržiavať školský poriadok.

Kognitívna zrelosť

- vnímanie
- pozornosť
- pamäť
- myslenie
- reč

❖ **Vnímanie**

Zrakové vnímanie - schopnosť všímať si podstatné časti obrázkov, rozlišovať a pomenovať rôzne tvary, rozlišovať predmety (vyhľadať rovnaké, rozlišovať rôzne, skladať a rozkladať obrázky)

Sluchové vnímanie – schopnosť prijímať, rozlišovať a interpretovať zvuky rôznej kvality napr. vie rozoznávať prvú a poslednú hlásku v slove

Vnímanie času - vnímanie plynutia času je pre predškolské dieťa vymedzené udalosťami, ktoré ho obklopujú a ktoré sa pravidelne striedajú

Vnímanie priestoru - dimenzia priestoru pre potrebu školskej pripravenosti je vymedzená praktickým osvojením si pojmov hore – dole, vpredu – vzadu, vpravo – vľavo, porovnanie veľkosti objektov, odhad vzdialenosti predmetov, vnímanie časti a celku

❖ **Reč**

- Dostatočná slovná zásoba
- Správna výslovnosť
- Chápanie reči – postrehne obsah dialógu, rozumie inštrukciám
- Vyjadrovacie zručnosti – dieťa plynulo dokáže prerozprávať napr. obsah rozprávky, opísať, čo dnes robilo v MŠ,

❖ **Pozornosť a pamäť**

- úmyselná – dieťa vydrží pri činnosti, ktorú mu určí dospelý sústredene pracovať aspoň 15 – 20 minút
- dokáže si zapamätať vetu zo 7-8 slov a zopakovať ju

❖ **Myslenie**

- Analytické myslenie – „rozoberiem celok“ napr. slovo na jednotlivé časti – dieťa vyhlásuje písmena daného slova
- Syntéza – spájanie jednotlivých časti do celku napr. b –a tvorí slabiku ba čítanie
- Dieťa má vytvorený pojem čísla, veľkosti, poradia

Osobnostné vlastnosti

- Záujem o nové poznatky a o školskú prácu – dieťa sa učí lebo to chce
- Vedomie povinností vo vzťahu k školskej práci - dieťa dokáže odložiť iné pre neho zaujímavé veci napr. hru, pozerania televízie a učí sa, - resp. urobí to o čo ste ho požiadali a dohodli ste sa, že to bude mať na starosti napr. pripraví taniere, príbory na stôl pred večerou...
- Istá úroveň vôľových vlastností – ukončí prácu, pracuje samostatne a vytrvalo na zadaných školských úlohách
- Primerané psychomotorické tempo
- Samostatnosť pri obliekaní a obúvaní
- Samostatné jedenie a hygienické návyky